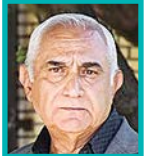

«آزادی مشروط» یکی از سریال های خوب تلویزیون

شهین تسلیمی، بازیگری که این روزها سریال «آزادی مشروط» را روی آنتن دارد و نقش مادر یک شهید را بازی کرده، در این باره گفت: این سریال از جمله آثار خوبی است که تجربه حضور در آنها را داشته‌ام، فضای اثر و کارگردانی بسیار آرام و دقیق است، گروه پشت‌صحنه بسیار همدل هستند، از سویی ده‌نمکی به‌عنوان کارگردان مهم‌ترین دلیل این همدلی و انرژی خوب در بین گروه است. تسلیمی درباره داستان سریال آزادی مشروط، افزود: داستان سریال به اتفاقات دوسال کرونایی

مقامی اسطوره بود

ناصر ممدوح جزو چهره‌های آشنا در دنیای دوبله است. او مدیریت دوبلاژ بسیاری از کارهای ماندگار را به‌عهده داشته است. برای او مدیریت دوبلاژ کارتون یک کار مثال فرقی نمی‌کند. بلکه در تلاش بوده کار ماندگاری از خودش به جا بگذارد. این هنرمند درباره درگذشت مقامی این‌طور صحبت‌هایش را شروع می‌کند: در سال‌های اخیر بسیاری از پیشکسوتان را از دست داده‌ایم. پیشکسوتانی که در دوبله کارهای ماندگاری خلق کردند. از دست دادن آقای مقامی خبر تلخی بود و دلمان گرفت. چند ماه پیش بود که همسرش فوت شد. آقای مقامی به جای خیلی از هنرپیشه‌های بزرگ دنیا صحبت کرده و کارنامه درخشانی دارد. من کنار خیلی از عزیزان دوبله کار کردم و خاطرات زیادی دارم. با آقای مقامی هم کارهای مشترک کم نداشتم. واقعا از فوت او ناراحتم و به جامعه هنری و به مردم که با صدای او خاطرات زیادی دارند، تسلیت می‌گویم.

یک معلم واقعی

مجتبی نقی‌بی، مدیر امور دوبلاژ سیما در گفت‌وگو با جام‌جم با اشاره به این‌که آقای مقامی نیازی به معرفی نداشت، توضیح می‌دهد: آقای مقامی یکی از ماندگارترین

خاطره

بداهه‌های پس‌گردنی

بداهه‌گویی یکی از توانایی‌هایی است که برخی صداپیشگان دارند. زنده‌یاد مقامی در این مورد با بیان اصطلاح دیالوگ‌های پس‌گردنی به جام‌جم بیان کرده بود: برخی علاقه‌مندان به دنیای دوبله عاشق دیالوگ‌های پس‌گردنی در فیلم‌های کمدی هستند. آن زمان ما از این دیالوگ‌ها که بداهه هم میان ما گویندگان شکل می‌گرفت در فیلم‌هایی که اجازه می‌داد، صحنه ایجاب می‌کرد و گونه آن طنز و کمدی بود. از این کارهای می‌گرددیم. شروع این دیالوگ‌های پس‌گردنی از مرحوم دوستدار است. او این کار را در نخستین فیلمی که به جای جان وین صحبت کرد، انجام داد و این پس‌گردنی‌ها یا بداهه‌گویی‌ها باعث شد فروش فیلم بسیار بالا برود. فیلم خیلی ساده‌ای هم بود. بازیگرها بیشتر در فیلم راه می‌رفتند و اکت و عمل خاصی نداشتند، ولی همین بداهه‌گویی‌های دوستدار، باعث فروش فوق‌العاده این فیلم شد و صاحبان فیلم‌هایی که جان وین در آنها بازی کرده بود (فیلم‌هایی که جان وین در آنها ۳۰ سال داشت) از آنها رها بیرون آمد تا دوستدار در آنها به جای او صحبت کند. سالن‌های سینما هنگام ارائه این دیالوگ‌های بداهه توسط دوستدار، از خنده منفجر می‌شد.

و زحمات فراوان کادر درمان و پرستاران می‌پردازد، زحماتی که شاید ما تنها بخشی از آنها را شاهد بوده‌ایم و در آزادی مشروط بازوای متفاوتی از آنها رویه رومی شویم. به‌طور کلی احساس می‌کنم به دلیل کلیت قصه و همذات‌پنداری مخاطبان، این سریال با اقبال خوبی روبه‌رو خواهد شد. وی درباره همکاری با مسعود ده‌نمکی تاکید کرد: ده‌نمکی کارگردان کاربلدی است که سال‌ها تجربه در ساخت آثار سینمایی و سریالی داشته است، وی با تجربه و وسواس فراوانی کار می‌کند، از سکانس‌ها به راحتی

مکت

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار عوامل برنامه «از سرزمین نور»

دست‌اندرکاران نمایش رادیویی «از سرزمین نور» در اسفند ۷۳ با رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کردند. این برنامه بر اساس رمان زندگی پیامبر اعظم (ص) به نویسندگی محمد سرشار و سردبیری محمد میرکیانی ساخته شده بود. یکی از گویندگان برنامه هم زنده یاد جلال مقامی بود. آنچه در پی می‌آید، بیانات حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در این دیدار است که پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار ایشان، آن را در آستانه سالروز مبعث پیامبر مکرّم اسلام در سال ۸۹ منتشر کرده بود. در این قسمت بخشی از صحبت‌های ایشان درباره زنده‌یاد جلال مقامی را مرور می‌کنیم. «صدا‌های برنامه هم انصافا خیلی خوب است. حالا آقایان ـ آقای مقامی و آقای اسماعیلی ـ که صدا‌های‌شان از صدا‌های خیلی رایج و معروف است و هر کسی که با صدا و سیما سر و کار دارد، زیاد شنیده است و هر دو هم انصافا بهترین صدا‌هاست؛ خیلی خیلی خوب است. آقایان دیگر هم که بعضی‌ها صدا‌های‌شان ناآشنا بود، انصافا نقش‌ها را بسیار خوب اجرا کردند و آدم می‌بیند و می‌فهمد که این گفتار‌ها و محاوره‌ها غالباً از روی شوق عاطفی و احساس عاطفی انجام می‌گیرد. ان شاء... که خداوند شما را موفق و مؤید بدارد. خب من عرض دیگری نمی‌کنم و ان شاء... منتظر می‌مانم که بقیه برنامه شما را بشنویم.»

روایت مقامی از دیدار

جلال مقامی در آخرین گفت‌وگویی که با روزنامه جام‌جم در تابستان داشت با یادی از خاطره دیدار با مقام معظم رهبری این‌طور تعریف کرد: من به دلیل علاقه‌ای که به رادیو داشتم همزمان هم در دوبله فعالیت می‌کردم و هم در رادیو. به همین دلیل در تمام این سال‌ها برنامه‌های متعددی همچون سرزمین نور، کتیبه، گفته‌ها و ناگفته‌ها، رنگین کمان، عصر بخیر تهران و... را در رادیو داشتم. بهترین برنامه من سرزمین نور بود که اختصاص به تاریخ اسلام و زندگی حضرت محمد(ص) داشت. این برنامه صبح‌های جمعه از رادیو ایران پخش می‌شد. نویسنده این برنامه هم حسین سرشار بود. این برنامه از آنجا که خیلی گل کرده بود و مردم دوست داشتند، مورد توجه رهبری هم قرار گرفت و مقام معظم رهبری یک روز گروه ما را به خانه‌اش دعوت کرد تا تشویق کند. در آنجا گپ و گفت صمیمانه با رهبر داشتیم. حتی من با ایشان شوخی هم کردم و ایشان هم بسیار خودمانی با ما صحبت کردند. بعد از چند دقیقه نشستن، ایشان به من گفتند: «چه نام زیبایی. این نام را چه کسی برای‌تان گذاشته؟ و من هم با خنده به ایشان گفتم که من کوچولو بودم و نمی‌توانستم حرف بزنم، حتما پدرم گذاشته است!» ایشان هم خندیدند.

بعد از چند دقیقه که خدمت رهبری بودیم، من به دلیل ورم یا نستسن برایم سخت شد. ایشان متوجه شدند من به خودم فشار می‌آورم و خطاب به من گفتند که آقای مقامی عادت ندارید روی زمین بنشینید؟ من هم به ایشان گفتم من روی خاک خوابیده‌ام. عادت به نشستن دارم اما پایم ورم کرده است. ایشان به من گفتند پس چرا جای را با قند می‌خورید؟ من هم گفتم خب شما کاسه توت را جلوی خودتان گذاشتید او ... واقعا ایشان با رویی‌گشاده و خودمانی با ما حرف می‌زدند و از این دیدار خیلی خاطره خوش دارم. باید به این نکته اشاره کنم، بودن در برنامه سرزمین نور برایم افتخار بزرگی بود که باعث شد خدمت رهبری بروم.

نمی‌گذرد و می‌خواهد بهترین محصول به دست مخاطب برسد، به همین دلیل فضای اثر هم از همدلی و هم کیفیت بالایی برخوردار است. تسلیمی در همین راستا تاکید کرد: من سال‌هاست مشغول بازیگری هستم. در آثار زیادی حضور داشتم، همیشه برایم مهم بوده که مخاطب بعد از دیدن اثر چه قضاوتی می‌کند، به همین دلیل در هر اثری بازی نکردم. شاید این اتفاق باعث شده تا مدت‌ها کار نکم اما کم‌کاری از حضور مداوم در آثار بی‌کیفیت برایم ارزشمندتر است.

نوستالژی

بازی با صدا

جلال مقامی چه در قامت مجری و چه صداپیشه و گوینده برای مخاطبان ایرانی با نقش‌ها و آثار رنگارنگ زنده است. از میان کارنامه پر بار او و عمر پر حاشیش در عرصه هنر چند اثر مرور کردیم.

۶۰ دهه با دیدنی‌ها

چهره بسیاری از گویندگان رادیو و دوبلور‌ها برای مخاطبان آشنا نیست اما زنده‌یاد مقامی هم در قامت بازیگر دیده شده بود و هم با اجرای برنامه مشهور دیدنی‌ها در دهه ۶۰ و ۷۰ برای بینندگان تلویزیون در آن دوره شناخته شده بود. برنامه دیدنی‌ها روز‌های یکشنبه از شبکه دو پخش می‌شد. پخش این برنامه به تهیه‌کنندگی غلامحسین میرزاده از سال ۱۳۶۲ آغاز شد و به مدت ۱۲ سال ادامه داشت. موسیقی تیتراژ برنامه به یکی از آهنگ‌های خاطره‌انگیز بدل شده است.

چهره‌ها با صدای مقامی

بازیگران برجسته و شناخته شده جهانی بسیاری هستند که با صدای مقامی در ایران به شهرت رسیدند. وی جای رابین ویلیامز رابرت رد فورد، مایکل کین، داستین هافمن، مارچلو ماستاریانی و... بار‌ها سخن گفت. از جمله نقش‌های به یادماندنی ردفورد، این بازیگر مشهور و قدیمی در فیلم سینمایی سه روز کرسک (کندور) با آوای گرم و متفاوت جلال مقامی برای بینندگان ایرانی تشخیص یافت. این شخصیت در بخش مخفی سازمان سبا مشغول به فعالیت بود.

خوانش کلام وحی

یکی از آثار به‌یادماندنی در کارنامه زنده‌یاد مقامی، صداپیشگی به جای نقش زید و جعفر بن ابی‌طالب در فیلم سینمایی محمد رسول... است. نقش جعفر با آن دیالوگ‌های شنیدنی، با صدای مخملی مقامی تأثیرگذاری بیشتری داشت و بر جان مخاطبان نشست. آنجا که رسا و زیبا کلام پروردگار را می‌خواند: «به نام خداوند بخشنده مهربان. در این کتاب یاد کن مریم را آن دم که از خانواده‌اش دور شد و به یک نقطه شرقی پناه برد. جبرئیل را بر او فرستادیم که گفت من فرستاده پروردگار تو هستم...»

خاطره‌بازی با نقش‌ها

زنده‌یاد مقامی زمان حیاتش در برنامه‌های مختلف تلویزیونی حضور یافت و با مخاطبان رودررو سخن گفت. از جمله این برنامه‌ها دوره‌ی، حالا خورشید، چهل تیکه و... بود. «چهل تیکه» با اجرای محمدرضا علیمردانی برنامه‌ای است که با آثار هنرمندان به‌ویژه هنرمندان قدیمی خاطره‌بازی می‌کند. مقامی نیز با حضور در این برنامه و در گفت‌وگو با علیمردانی از کارنامه هنری و خاطراتش گفت و بخش‌هایی از اجرا‌هایش را به تماشا نشست.

آوا

جام جم

رسانه

MEDIA

شنبه ۷ آبان ۱۴۰۱ ■ شماره ۶۳۴۱

یادداشت

رفتن اسطوره‌ای دیگر

باز هم خبر رفتن پیشکسوتی ■ **امهدیه رضایی** ■ روزنامه‌نگار

درگذشت زنده‌یاد جلال مقامی که صدایش نه‌تنها برای همه مخاطبان دیروز و امروز تلویزیون آشنا بود، بلکه اسطوره‌ای برای تکتک بینندگان تلویزیون بود که سال‌ها صدای او را شنیده بودند. مگر می‌شود از هنرپیشه‌های نقش اول سینمای دنیا همچون رابرت ردفورد، عمر شریف وارن بیٹی، مونتگومری کلیفت، ژان پل بلمونودو، داستین هافمن، ریچارد جمپرلین، رتور کندی و... نام برد و یاد صدای مخملی مقامی نبغتیم. این هنرمند با صدای مخملی‌اش توانسته بود آثار ماندگاری را خلق کند. آثاری که برای همیشه در میان ما مانا خواهد بود. زیرا شناسنامه این بازیگران در ایران به‌واسطه صدای این هنرمند بود که شناسایی شد و مقامی بود که با بازی آنها جان ویژه‌ای داد. وقتی پیشکسوتی را از دست می‌دهیم ناخودآگاه غمی بزرگ قلب‌مان را فرا می‌گیرد، زیرا خواهیم دانست که تکرار نشدنی هستند، مقامی از آن دست هنرمندان بود که صدایش تکرار نشدنی است. گرچه در سال‌های پایان عمر به‌دلیل بیماری خانه‌نشین شده بود اما همیشه با عزت و شریف زندگی می‌کرد و با این‌که سال‌ها بود که دوبله نکرده بود اما هرگز مردم صدای او را فراموش نکرده بودند.

کافی است برگ‌سالان امروز نقی به گذشته خود بزنند، آن وقت است که به یاد برنامه جذاب دیدنی‌ها خواهند افتاد. برنامه‌ای که با پخش صحنه‌های بانمک و اجرای جلال مقامی برای‌شان جذابیت زیادی داشت. به‌ویژه در آن سال‌ها که با توپ، نانک و جنگ رویه رو بودیم. اجرای مقامی در آن برنامه ویژگی‌های زیادی داشت و این‌که مخاطب با صدای او هم به آرامش دست می‌یافت. اجرای برنامه دیدنی‌ها به تهیه‌کنندگی غلامحسین میرزاده از سال ۱۳۶۲ آغاز و به مدت ۱۲ سال ادامه یافت. این برنامه در آن سال‌ها که با دوران جنگ هشت‌ساله همزمان بود، روز‌های یکشنبه از شبکه دو پخش می‌شد و با اجرای مقامی به یکی از محبوب‌ترین برنامه‌های تلویزیونی در ایران تبدیل شد.

این هنرمند از اواسط دهه ۴۰ مدیریت دوبلاژ فیلم‌ها و سریال‌های خارجی را آغاز کرد. وی چندی پیش همسرش رفعت هاشم‌پور (دوبلور) را از دست داد و حالا جامعه هنری و مردم در فقدان این هنرمند هستند. شادروان مقامی در سال‌های بعد از انقلاب و قبل از این‌که صدای سر صحنه در سینمای ایران باب شود به جای سعید راد (مرز)، فرامرز قریبیان (آوار)، مجید مظفری (تیغ و ابریشم، کشتی آنجلیکا) پرویز پرستویی (شکار)، اصغر همت (هزارستان) و... صحبت کرد. از کارهای ماندگار این هنرمند می‌توان به مدیر دوبلاژ مجموعه تلویزیونی مارکوپولو اشاره کرد که در میان مخاطبان گل کرده بود.

این هنرمند فعالیتش را فقط به دنیای دوبله محدود نکرده بود و در رادیو هم نقش به‌سزایی داشت. قبل از آن‌که سکنه مغزی کند و صدایش به‌واسطه این بیماری خنده‌دار شود در رادیو البرز مشغول به گویندگی بود و شنوندگان صدای او را در برنامه‌های متفاوت این شبکه رادیویی می‌شنیدند. او در دنیای بازیگری هم دستی بر آتش داشت و در چند فیلم بازی کرده بود اما دیگر خاطرات‌مان محدود به آثاری خواهد شد که این هنرمند با صدای زیبا و مخملی‌اش توانست آنها را برای همیشه مانا کند.

کلام آخر با صدایی حزین

زنده‌یاد جلال مقامی چندی پیش از درگذشتش، آخرین مصاحبه خود را با روزنامه جام‌جم داشت و در این گفت‌وگو با صدایی نه‌چندان سرحال درباره روزهای بیماری، دوری‌اش از عرصه دوبله و همکاری با رادیو البرز بیان کرد: من دچار سکنه مغزی شدم. خیلی کند عوارض این بیماری از بدتم خارج شد. خداوند خواست که من بعد از این بیماری برای مدتی قدرت تکلم را از دست بدهم. به همین دلیل از سال ۹۳ خانه‌نشین شده‌ام. البته قبل از آن‌که سکنه مغزی کنم با رادیو البرز همکاری می‌کردم، چون به مسیر خانم‌ام هم نزدیک بود.

پیشنهاد

صدای زیبا کافی نیست

بسیاری سودای هنر و دیده‌شدن در این عرصه را دارند. سینما، تئاتر، دوبله و ... برخی از این حوزه‌ها هستند که برای جوانان خوش‌آپ‌ورنگ به نظر می‌رسند و تمایل دارند در این حرفه – هنرها صاحب‌نام شوند.

زنده‌یاد جلال مقامی در آخرین گفت‌وگوش در این‌باره به خبرنگار جام‌جم تصریح کرده بود: من دلم برای جوان‌تراها می‌سوزد و باید راهنمای خوبی برای آنها باشیم. چون آنها با دیدن یک هنرپیشه یک‌دفعه علاقه‌مند می‌شوند که سراغ دوبله فیلم بروند یا بازی یک هنرمند را می‌بینند و علاقه‌مند به دنیای بازیگری می‌شوند.

این مجری و صداپیشه در ادامه با اشاره به علاقه جوانان به دوبله بیان کرد: من همیشه به شاگرد‌هایم گفته‌ام که باید ببینید صدای‌تان برای کار دوبله مناسب است یا نه. صدا باید قابلیت تغییر و نرمش داشته باشد. شما نمی‌توانید از سازی مثل ویلون، صدای سنتور را دربیابید. ضمن این‌که اگر صرفا صدای دوبلور قشنگ باشد کافی نیست. از سوی دیگر اگر فردی نخواهد دوبلور شود باید خیلی تمرین کند و خیلی هم سختی دارد تا یک دوبلور خوب شود.